

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МІСТА

ECONOMIC AND LEGAL PROBLEMS OF CITY DEVELOPMENT

ЕКОНОМІКА ТА ПРАВО
ECONOMICS AND LAW

<https://doi.org/10.15407/econlaw.2021.03.066>

УДК 338.1

О.В. ТАРАСЕВИЧ, д-р екон. наук, доц.,
завідувач відділу економіко-правових проблем містознавства
Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень
імені В.К. Макутова НАН України», м. Київ, Україна
(orcid.org/0000-0002-6016-3608)

Л.О. ЖИЛІНСЬКА, д-р екон. наук, доц.,
старш. наук. співроб. відділу економіко-правових проблем містознавства
Державна установа «Інститут економіко-правових досліджень
імені В.К. Макутова НАН України», м. Київ, Україна
(orcid.org/0000-0002-7524-4507)

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА І СПОЖИВАННЯ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДКРИТОСТІ МІСТА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Ключові слова: викиди, розвиток, екодеструктивний вплив, промисловість.

Розглянуто екологічні показники рівня викидів забруднювальних речовин в атмосферне середовище України. Виявлено основні види економічної діяльності, які мають найбільший негативний вплив господарчих процесів на довкілля. Доведено необхідність запровадження в процеси управління підприємствами напрямів екологізації виробництва та споживання. Наведено характер та рівень впливу зовнішнього середовища на екологізацію виробництва та споживання.

Вступ. Проблема впровадження принципів екологізації економіки набуває все більшої актуальності у зв'язку з запровадженням принципів екологічного господарювання та реалізації заходів щодо сталого розвитку країни. Адже абсолютна більшість промислових підприємств генерують негативний інтегральний екодеструктивний вплив на людину та природні системи (забруднення, порушення природних ландшафтів, прямий вплив на організм людини, тварин, рослин). Законом України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ «Про охорону навколишнього природного середовища» (ст. 33) встановлено систему екологічних нормативів допустимого значення рівня екологічної безпеки. У сучасних умовах необхідна адекватна філософія та культура екополітики, яка повинна ґрунтуватися на цілісній і збалансованій стратегії природокористування та охорони довкілля. Використання відкритих даних на офіційних сайтах міст України надало б змогу підвищити ефективність екологічної політики та природо-

Цитування: Тарасевич О.В., Жилінська Л.О. Екологізація виробництва і споживання як чинник забезпечення відкритості міста в умовах сталого розвитку. *Економіка та право*. 2021, № 3. С. 66–73. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2021.03.066>

охоронних заходів, посилити громадський контроль за дотриманням природоохоронного законодавства [1].

Необхідність забезпечення відкритості міста виступає 11 ціллю «Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості та екологічної стійкості міст та населених пунктів», що задекларовано резолюцією ООН від 25.09.2015 «Перетворення нашого світу: Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року» (див. також Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»). Охорона природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки населення є об'єктивною вимогою сучасності з боку формування нової моделі розвитку. Актуальним на сучасному етапі є питання поглиблення основ екологічної безпеки та перспектив екологізації промисловості, як чинника забезпечення відкритості міста в умовах сталого розвитку, що слугуватиме передумовою для покращення життя українського суспільства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематикою дослідження процесів екологізації займалися наукові школи, які були сформовані в Інститутах НАН України, зокрема: Інститут економіко-правових досліджень ім. В.К. Мамутова, Інститут економіки та прогнозування, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень, Інститут економіки природокористування та сталого розвитку, Інститут проблем природокористування та екології тощо. Напрями наукових досліджень установ НАН України сформувавши концептуальний-методологічний базис, який охоплює: засади екологізації секторів національної економіки та формування і реалізації екологічної політики держави; питання сталого розвитку та забезпечення відкритості міст України; формування прозорого міського управління; питання підвищення доступності міських послуг та впровадження інноваційних інструментів, спрямованих на підвищення відкритості міста.

Проблемам теорії і практики екологізації економіки та виробництва в умовах сталого розвитку присвятили роботи такі вчені: А.І. Бородін [2], А.В. Бохан [3], Н.Г. Гахович [4], А.П. Голіков, О.А. Дейнека [5], О.А. Діденко [6], Т.О. Загорна [7], В.Н. Кислий [8], Л.Г. Мельник [9], О.В. Прокопенко [10] та ін.

Однак вважаємо, що досвід вирішення проблеми у вітчизняному дослідницькому просторі — присутній, але він перебуває в стані постійного руху і розвитку. Процеси екологізації виробництва та споживання підприємств України як чинник забезпечення відкритості міста носять фрагментарний характер та не розкривають основні цілі, напрями, пріоритети і принципи проектів «Екологічне відкрите місто».

Мета статті — розроблення принципово нових поглядів щодо процесів екологізації виробництва та споживання як чинника забезпечення відкритості міст в умовах сталого розвитку.

Результати дослідження. Починаючи з 1970-х років процеси екологізації регламентуються такими міжнародними документами: Стокгольмська декларація з 26 принципами охорони навколишнього природного середовища; Конвенція про охорону озонового шару, Монреальський протокол по сполукам, що руйнують озоновий шар, Всесвітня хартія охорони довкілля, Базельська конвенція, Декларація Ріо з навколишнього середовища і розвитку, Порядок денний на XXI ст., Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміни клімату, Конвенція про біологічне різноманіття тощо [11].

На сьогодні термін «екологізація виробництва» трактується з декількох позицій:

1) процес зменшення антропогенного навантаження, інтегрального екодеструктивного впливу (О.А. Діденко [6], Л.Г. Мельник [9]);

2) механізм упровадження у виробництво нововведень, який мінімізує шкідливі викиди та скиди, оптимізує управління відходами та збереження якості довкілля (А.І. Бородін [2], В.Н. Кислий [8], А.П. Голіков, О.Г. Дейнека [5], Н.Г. Гахович [4]);

3) інтеграції соціо-еколого-економічних процесів для досягнення соціально-економічного ефекту (Т.О. Загорна [7], А.В. Бохан [3]).

За даними державної служби статистики України [12], у період з 2010 до 2020 рр. викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря (рис. 1) зменшуються на 2297,1 т (38 %).

Аналіз динаміки викидів інших забруднювальних речовин (від стаціонарних джерел) (т/рік) показує, що з 2010 до 2019 рр. відбувається постійне зменшення викидів в атмосферне повітря на 606,7 т, що складає 54,6 %.

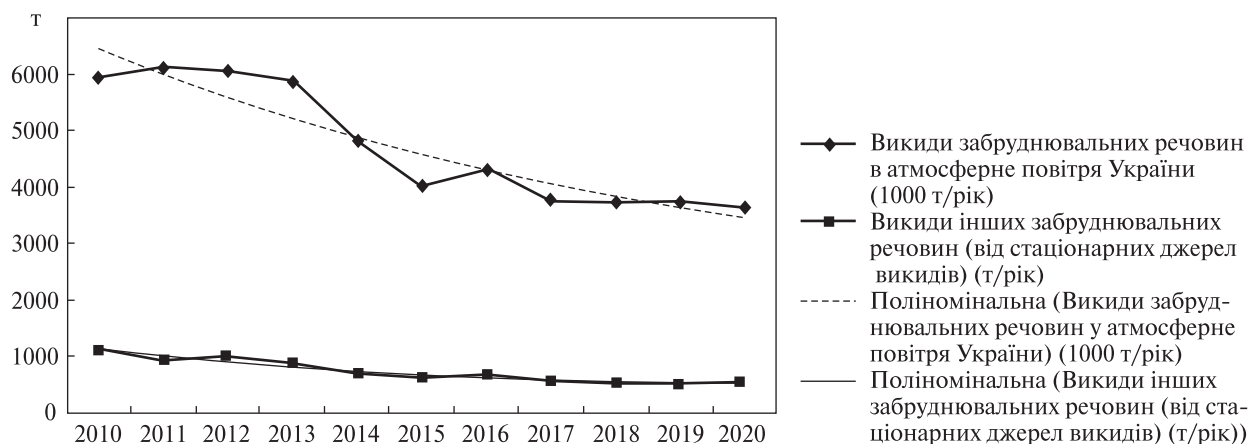

Рис. 1. Динаміка викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря України
Джерело: данні Держстату України [12].

У 2020 р. порівно з 2019 р. відбулося збільшення викидів на 44,5 т (8,8 %).

Для розробки прогнозних даних динаміки викидів забруднювальних речовин у атмосферне повітря на 2021—2023 рр. побудуємо прогнозу економетричну модель $y = f(x)$, охарактеризуємо її поліноміальною функцією (рис. 1), яка має максимальне значення коефіцієнта детермінації, оскільки вона описує 88 % даних. За даними Держстату, 2020 р. викиди складають 3645,5 (1000 т/рік). Проведемо розрахунок. За прогнозом, з кожним роком відбувається зменшення кількості викидів:

$$y_{2021} = 15,562x^2 - 484,05x + 6909,7 = 3341,7 \text{ (1000 т/рік);}$$

$$y_{2022} = 15,562x^2 - 484,05x + 6909,7 = 3246,7 \text{ (1000 т/рік);}$$

$$y_{2023} = 15,562x^2 - 484,05x + 6909,7 = 3182,8 \text{ (1000 т/рік).}$$

Проведемо розрахунок даних динаміки викидів інших забруднювальних речовин (від стаціонарних джерел викидів) (т/рік). За даними Держстату, 2020 р. викиди складають 548,2 (т/рік). Згідно з прогнозом, який охарактеризовано поліноміальною функцією (рис.1), що має максимальне значення коефіцієнта детермінації 92 %, 2021 р. відбувається зменшення на 29,5 т, у 2022 р. невелике збільшення на 14,7 т порівняно з 2020 р., 2023 р. порівняно з 2020 р. відбувається збільшення на 11,5 т:

$$y_{2021} = 5,7142x^2 - 128,04x + 1232,3 = 518,7 \text{ (т/рік);}$$

$$y_{2022} = 5,7142x^2 - 128,04x + 1232,3 = 533,5 \text{ (т/рік);}$$

$$y_{2023} = 5,7142x^2 - 128,04x + 1232,3 = 559,7 \text{ (т/рік).}$$

Обсяги загальних викидів забруднювальних речовин і парникових газів суб'єктами господарювання, які мають великі спалювальні установки, наведено на рис. 2. (за 2019 р., за областями). Загалом по Україні маємо 68 таких суб'єктів господарювання, зокрема: Вінницька область — 3 суб'єкти господарювання, Дніпропетровська — 9, Донецька — 10, Закарпатська — 1, Запорізька — 2, Івано-Франківська — 3, Київська — 2, Луганська — 2, Львівська — 3, Миколаївська — 1, Одеська — 2, Полтавська — 4, Сумська — 3, Тернопільська — 1, Харківська — 8, Херсонська — 1, Черкаська — 3, Чернігівська область — 1, місто Київ — 9 суб'єктів господарювання.

За розрахунками, п'ять областей, що найбільше забруднюють атмосферне повітря України: Донецька — 623086,8 т/рік, Дніпропетровська — 276982 т/рік, Івано-Франківська — 185314 т/рік, Запорізька — 150481,4 т/рік, Вінницька область — 72948,4 т/рік.

Надалі розглянемо екологічні показники рівня викидів в атмосферне середовище за видами економічної діяльності (табл. 1).

Отже, виявлено, що найбільший негативний вплив господарчих процесів на природне середовище спричиняють такі види діяльності:

1. Переробна промисловість — 2 059 328,4 т.
2. Добувна промисловість і розроблення кар'єрів — 81 664,7 т.
3. Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря — 60 961,7 т.

Питання екологічної безпеки зараз набуває надважливого значення, адже промислова галузь негативно впливає на довкілля. Тому вважаємо за необхідне впровадження в процеси управління підприємствами таких напрямів екологізації виробництва та споживання:

- впровадження новітніх технологій в енергетиці, перехід до біотехнологій;
- використання перспективних до впровадження методів очищення стічних вод від викидів промисловості, комунальних закладів і тваринництва, раціоналізації використання

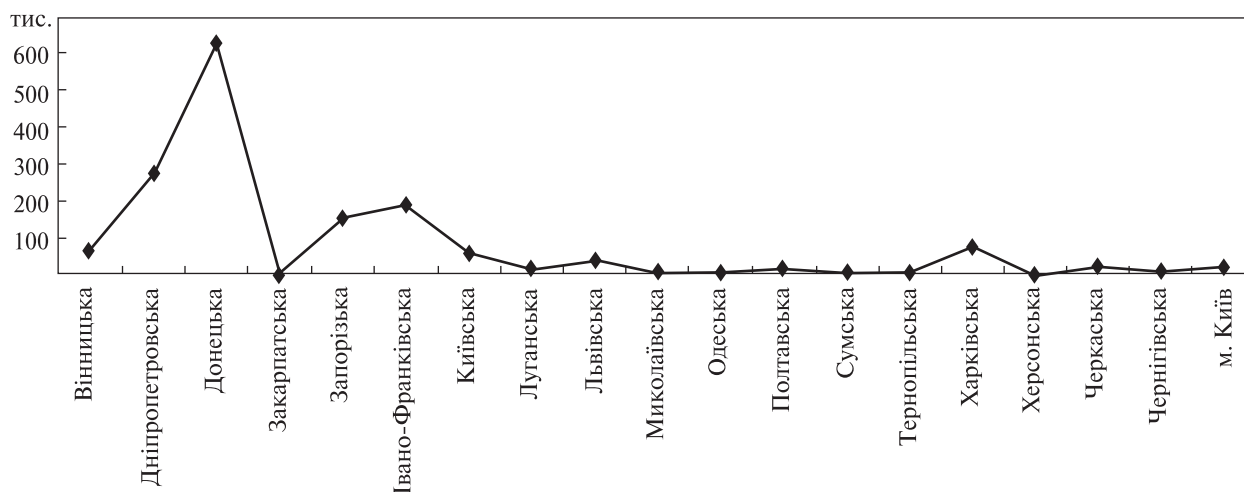

Рис. 2. Загальні викиди забруднювальних речовин і парникових газів суб'єктами господарювання, які мають великі спалювальні установки, у 2019 р. (тис. т)
Джерело: дані Держстату України [12] (станом на 01.07.2021 даних за 2020 р. немає).

Таблиця 1. Екологічні показники рівня викидів в атмосферне середовище за видами економічної діяльності

Види економічної діяльності	2018	2017	2018/2017, %
Сільське господарство, лісове та рибне господарство	26837,4	27737,8	-3,2
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	81664,7	108381,8	-24,7
Переробна промисловість	2059328,4	772464,6	166,6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	60961,7	818425,8	-92,6
Водопостачання, каналізація, поводження з відходами	2178,9	3669,7	-40,6
Будівництво	1005,8	1211,8	-17,0
Оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	2915,7	16477,6	-82,3
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	15087,9	26957,6	-44,0
Тимчасове розміщування й організація харчування	60,8	94,4	-35,6
Інформація та телекомунікації	54,4	76,4	-28,9
Фінансова та страхова діяльність	72,2	74,4	-3,0
Операції з нерухомим майном	1113,4	1532,2	-27,3
Професійна, наукова та технічна діяльність	496,7	1747,3	-71,6
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	599,8	418,0	43,5
Державне управління й оборона, обов'язкове соціальне страхування	5518,9	12984,6	-57,5
Освіта	1927,4	3796,7	-49,2
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	2708,4	4679,1	-42,1
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	72,0	101,8	-29,3
Надання інших видів послуг	34,1	47,9	-28,7

Джерело: дані Держстату України [12] (станом на 01.07.2021 даних за 2019–2020 рр. немає).

водних ресурсів країни, зниження викидів в атмосферу від стаціонарних та мобільних джерел (промислових і транспортних);

- утилізація або повторне використання відходів в інших виробничих процесах;
- упровадження екологічно чистих систем економії енергії і ресурсів;
- упровадження державних програм екологічної сертифікацій та стандартизації продукції;
- оновлення виробничих технологій;

• упровадження екологічних технологій (геотехнології).

На підставі зазначеного пропонуємо такий розподіл сфери впливу на екологізацію виробництва та споживання (табл. 2).

Метою процесу екологізації виробництва та споживання є досягнення у сфері виробництва екологічних параметрів виробленої продукції.

Закон України від 28.02.2019 № 2697-VIII «Про основні засади (стратегію) державної

Рис. 3. Основні цілі, напрямки, пріоритети та принципи проектів «Екологічне місто»
Джерело: складено за [15].

Таблиця 2. Характер та рівень впливу зовнішнього середовища на екологізацію виробництва та споживання

Найменування рівня впливу	Характер впливу	Об'єкт впливу (назва вершини)
Рівень державного впливу	Безпосередній	державні субсидії; податки та збори за використання природних ресурсів та за забруднення довкілля; конкурентоспроможність
Рівень впливу суб'єктів господарювання	Частковий	культура, інвестиції, інновації, ціновий механізм
Екстерналії	Безпосередній Частковий	виробництво, технології, споживання ціновий механізм, культура, інвестиції, інновації Культура

Джерело: розроблено авторами [13].

екологічної політики України на період до 2030 року» (далі Закон України) у розділі 2 містить Цілі Сталого Розвитку (ЦСР), які були затверджені на Саміті Організації Об'єднаних Націй зі сталого розвитку 2015 р., та основні напрями досягнення цих Цілей [14]. Для досягнення цілі 11 (ЦСР) «Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості і екологічної стійкості міст і населених пунктів» існує необхідність створення розумного, відповідального та відкритого управління екологічно чистим містом.

Для створення інноваційного середовища як бази економічного та екологічного зростання міст України виникає необхідність заснування еколого-економічних міст, які відповідають напрямам стратегії розвитку держави та одночасно покращують загальний добробут своїх громадян та місцеву економіку. Основні цілі, напрями, пріоритети та принципи проектів «Екологічне місто» наведено на рис. 3.

Програма «Екологічних міст» допомагає містам досягти більшої екологічної якості, економічної стійкості, покращує добробут громадян та суспільства через планування, екологічну політику, інституційні заходи, стратегічне співробітництво, містобудування та цілісні довгострокові інвестиції.

Екологічне місто базується на синергії та взаємозалежності екологічної та економічної стійкості й на їх здатності підсилувати і зміцнювати одне одного в міському контексті. Міста з орієнтацією на екологічний підхід можуть значно підвищити ефективність використання ресурсів, одночасно зменшуючи шкідливе забруднення та непотрібні відходи.

Екологічна індустрія пропонує шлях розвитку, що складається з двох взаємовигідних компонентів: з одного боку, поліпшення екологічних, соціальних та економічних показників наявних галузей, а з іншого — створення нових конкурентоспроможних галузей, що забезпечують стійкі товари та послуги.

Екологічна індустрія — це багатогалузева стратегія для досягнення зеленого зростання у виробничому та суміжних виробничих секторах, спрямована на зменшення обсягу ресурсів, необхідних для виробництва товарів, завдяки енергоефективним та матеріально ефективним процесам виробництва і споживання.

Висновки. Інклюзивний та зелений промисловий розвиток, відповідно до Цілей Сталого

Розвитку, які були затверджені на Саміті Організації Об'єднаних Націй, визнано ключовим елементом сталого розвитку. Дослідження виявило, що забезпечення підвищення якості довкілля та реалізації обраної моделі економічного розвитку країни можливо реалізувати через виконання таких завдань: підтримка природного потенціалу, зниження техногенного навантаження та концентрації шкідливих речовин, підвищення екологічності продукції, трансформація природоохоронної діяльності, реструктуризація процесів виробництва та споживання, удосконалення і модернізація технології виробництва.

Для забезпечення балансу економічних, соціальних та екологічних інтересів у процесі сталого розвитку згідно з Законом України, перший розділ якого присвячено аналізу наявних проблем та сучасного стану довкілля в Україні і де особливу увагу приділено забрудненню атмосферного повітря великих міст і промислових регіонів, вважаємо за необхідне впровадження процесів екологізації виробництва та споживання у діяльність промислових підприємств. Для створення інноваційного середовища та досягнення 11-ї цілі Сталого розвитку основними оперативними-аналітичними принципами, на яких може бути побудована програма «Екологічно відкрите місто», можна вважати:

1. Розміщення на офіційному сайті міст інформації щодо кількості викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря промисловими об'єктами міста.

2. Створення платформи для обговорення, координації та узгодження дій адміністрації міста і громадян щодо заходів усунення негативного впливу на екологічний стан міста.

3. Розроблення програм залучення інвестицій для подолання еколого небезпечного стану міста та впровадження механізмів екологізації виробництва та споживання.

Створення «Екологічно відкритих міст» покращить якість життя громадян, підвищить економічну конкурентоспроможність і стійкість, зміцнить фінансову здатність міст України.

Перспективою подальших досліджень є обґрунтування стратегічних засад реалізації механізму забезпечення відкритості міста в умовах сталого розвитку та розробка науково-методичних підходів щодо модернізації системи екологічної безпеки міста як напряму до удосконалення інформаційної відкритості міста.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Відкриті дані на варті екології. Аналітичний звіт. *Інтернет-сайт kitsoft*. 11.03.2021. URL: <https://www.kitsoft.kiev.ua/vidkryti-dani-na-varti-ekologiyi-analitychnyj-zvit/> (дата звернення: 02.06.2021).
2. Бородин А.И. Эколого-экономическое управление предприятием: автореф. дисс. ... д-ра экон. наук: 08.00.05. Калининград, 2006. 40 с.
3. Бохан А.В. Екологізація підприємництва в умовах трансформації економіки: автореф. дис. ... канд. экон. наук: 08.00.01. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2009. 21 с.
4. Гахович Н.Г. Проблемы та перспективи екологізації промислового виробництва. *Теорія і практика сучасної економіки: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф.* (Черкаси, 6—8 жовт. 2010 р.). Черкаси: ЧДТУ, 2010. Т. 1. С. 40—42.
5. Регіональна економіка та природокористування. За ред. Голикова А.П.: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 352 с.
6. Діденко О.А. Екологізація суспільного відтворення: шляхи та механізми здійснення: автореф. дис. ... канд. экон. наук: 08.01.01. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2004. 15 с.
7. Загорна Т.О. Процеси екологізації на рівні суб'єктів реального сектору економіки. *Економіка природокористування і охорони довкілля*. РВПС України НАН України. Київ, 2008. С. 266—272.
8. Кислий В.Н., Лапін Е.В., Трофименко Н.А. Экологизация управления предприятием. Сумы: Университетская книга, 2002. 232 с.
9. Мельник Л.Г. Фундаментальные основы развития. Сумы: Университетская книга, 2003. 288 с.
10. Прокопенко О.В. Економічні інструменти мотивації екологізації виробництва. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2003. Вип. 3—4. С. 125—134.
11. Жилінська Л.О., Тарасевич О.В. Дослідження екологічної безпеки міста як чинник забезпечення відкритості та прозорості інформації. *Proceedings of the 10th International Scientific and Practical Conference «Science and Practice: Implementation to Modern Society»* (Manchester, Great Britain, 4-5.06.2021). 2021. P. 32-35.
12. Державна служба статистики України. *Офіційний сайт*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 15.06.2021).
13. Жилінська Л.О. Теорія, методологія та практика управління розвитком промислових підприємств. Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2015. 328 с.
14. Цели в области устойчивого развития. 17 целей для преобразования нашего мира. *Официальный сайт ООН*. URL: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/ru/> (дата звернення: 17.06.2021).
15. Проект «Екологічне місто». *Офіційний сайт КУП «ЕкрВін»*. URL: <https://ecovin.com.ua/ekologichne-misto.html> (дата звернення: 18.06.2021).

Надійшла 20.06.2021

REFERENCES

1. Vidkryti dani na varti ekolohii. Analitychnyi zvit. *Internet-sait kitsoft*. 11.03.2021. URL: <https://www.kitsoft.kiev.ua/vidkryti-dani-na-varti-ekologiyi-analitychnyj-zvit/> [in Ukrainian].
2. Borodin A.I. Jekologo-jekonomicheskoe upravlenie predpriatiem: avtoref. diss. ... d-ra jekon. nauk: 08.00.05. Kaliningrad, 2006. 40 p. [in Russian].
3. Bokhan A.V. Ekolohizatsiia pidpriemnytstva v umovakh transformatsii ekonomiky: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk: 08.00.01. Kyiv. nats. un-t im. T. Shevchenka. Kyiv, 2009. 21 p. [in Ukrainian].
4. Gahovich N.G. Problemi ta perspektivi ekologizatsii promislivogo virobnytstva. *Teoriya i praktika suchasnoї ekonomiki: mater. XI Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (Cherkasi, 6-8 zhovt. 2010 r.). Cherkasi: ChDTU, 2010. Vol. 1. P. 40-42 [in Russian].
5. Rehionalna ekonomika ta pryrodokorystuvannia. Za red. Holikova A.P. Navch. posibn. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury, 2009. 352 p. [in Ukrainian].
6. Didenko O.A. Ekolohizatsiia suspilnoho vidtvorennia: shliakhy ta mekhanizmy zdiisnennia: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk: 08.01.01. Kyiv. nats. un-t im. T. Shevchenka. Kyiv, 2004. 15 p. [in Ukrainian].
7. Zahorna T.O. Protsesy ekolohizatsii na rivni subiektiv realnoho sektoru ekonomiky. *Ekonomika pryrodokorystuvannia i okhorony dovkillia*. RVPS Ukrainy NAN Ukrainy. Kyiv, 2008. P. 266-272 [in Ukrainian].
8. Kislj V.N., Lapin E.V., Trofimenko N.A. Jekologizacija upravlenija predpriatiem: monografija. Sumi: Universitetskaja kniga, 2002. 232 p. [in Russian].
9. Mel'nik L.G. Fundamental'nye osnovy razvitija. Sumy: Universitetskaja kniga, 2003. 288 p. [in Russian].
10. Prokopenko O.V. Ekonomichni instrumenty motyvatsii ekolohizatsii vyrobnytstva. *Visnyk Sumskoho natsionalnoho ahrarynoho universytetu*. 2003. Iss. 3-4. P. 125-134 [in Ukrainian].
11. Zhylynska L.O., Tarasevych O.V. Doslidzhennia ekolohichnoi bezpeky mista yak chynnyk zabezpechennia vidkrytosti ta prozorosti informatsii. *Proceedings of the 10th International Scientific and Practical Conference «Science and Practice: Implementation to Modern Society»* (Manchester, Great Britain, 4-5.06.2021). 2021. P. 32-35 [in Ukrainian].

12. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. *Ofitsiyni sait*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
13. Zhylynska L.O. Teoriia, metodolohiia ta praktyka upravlinnia rozvytkom promyslovykh pidpriemstv. Mariupol: DVNZ “PDTU”, 2015. 328 p. [in Ukrainian].
14. Celi v oblasti ustojchivogo rozvittja. 17 celej dlja preobrazovanija nashego mira. *Oficial’nyj sait OON*. URL: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/ru/> [in Russian].
15. Proiekt “Ekolohichne misto”. *Ofitsiyni sait KUP “EkrVin”*. URL: <https://ecovin.com.ua/ekologichne-misto.html> [in Ukrainian].

Received 20.06.2021

O.V. Tarasevych

State Organization “V. Mamutov Institute of Economic and Legal Research of NAS of Ukraine”, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0002-6016-3608

L.O. Zhylynska

State Organization “V. Mamutov Institute of Economic and Legal Research of NAS of Ukraine”, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0002-7524-4507

ECOLOGIZATION OF PRODUCTION AND CONSUMPTION AS A FACTOR OF ENSURING OPENNESS OF THE CITY IN CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

In modern conditions, an adequate philosophy and culture of environmental policy is needed, which should be based on a holistic and balanced strategy for the use of natural resources and environmental protection. The use of open data on the official websites of Ukrainian cities makes it possible to increase the effectiveness of environmental policy and environmental measures, as well as to strengthen public control over compliance with environmental legislation.

The article considers the ecological indicators of the level of pollutant emissions into the atmosphere of Ukraine and its regions. It is estimated that the main regions that pollute the air of Ukraine the most are: Donetsk region in the first place — 623086,8 tons per year; second place — Dnipropetrovsk region — 276982 tons per year; the third place is occupied by Ivano-Frankivsk region — 185314 tons per year; the fourth place — Zaporizhzhia region — 150481,4 tons per year, the fifth place is Vinnytsia region — 72948,4 tons per year. Forecast data on the dynamics of emissions of pollutants into the air for 2021-2023 are given. The main types of economic activity that have the greatest negative impact of economic processes on the environment are identified.

The necessity of implementing greening areas of production and consumption in the management of enterprises is proved. The nature and degree of influence of the external environment on the greening of production and consumption are given. The main goals, directions, priorities and principles of the “Ecological City” projects are described. The basic operational and analytical principles on which it is possible to build the program “Ecologically open city” are defined: 1) posting on the official website of the cities information on the amount of emissions of pollutants into the air by industrial facilities of the city; 2) creating a platform for discussion and coordination of actions of the city administration and citizens on measures to eliminate the negative impact on the environmental condition of the city; 3) development of programs to attract investment to overcome the ecologically dangerous state of the city and the introduction of mechanisms for greening production and consumption.

Keywords: emissions, development, ecologically destructive impact, industry.